

KIELIKESKUSUUTISIA

LANGUAGE CENTRE NEWS

N:o 1/1989
TAMMIKUU - JANUARY

RAPORTEJA - REPORTS

Sirkka Laihiala-Kankainen: Poimintoja kasvatustieteen päiviltä	3
Elisabeth Törnudd-Jalovaara: Ruotsin AV-ryhmä Tukholmassa	5
Helinä Koivisto: Opintomatalla Unkarissa	9

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

A Practical Guide to Reading Finnish	12
That's Not What I Meant: How conversational style makes or breaks your relations with others	14

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Oppimateriaalia suomea vieraana kielenä oppiville ja opettaville	19
Osterspaziergang 1988	20
Kielistudiopäivä	21
Tutkimusseminaari Konnevedellä 10. - 11.3.1989	22
Weiterbildungsseminar für Fachsprachenlehrer	23
XVI kielitieteen päivät	25
Svenska som fackspråk på högskolenivå	26
CAL89	28
LSP Text Analysis	30
VII Конгресса МАПРЯЛ	32
International conference on CALL	34
Internationale Sommerkurse 1989	36
Tutkija-apurahat Neuvostoliittoon lukuvuodeksi 1989/90	38

ENGLISH SUMMARY	39
-----------------	----

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
40100 JYVÄSKYLÄ 10

Language Centre for Finnish Universities
University of Jyväskylä
SF-40100 JYVÄSKYLÄ 10
Finland
ISSN 0358-2027

KORKEAKOULUJEN
JYVÄSKYLÄN

A192 4005
VARASTOKIRJASTO

165 2182028

Vastaava toimittaja / Managing editor: Tuija Nikko
Toimittaja / Editor, Reviews editor: Helena Valtanen

Korkeakoulujen kielikeskus

Postiosoite / Postal address: Käyntiosoite / Street address:
Seminaarinkatu 15 Tourulantie 11
40100 JYVÄSKYLÄ 40100 JYVÄSKYLÄ

Puh. / Tel. 291 211 (vaihte / switchboard)
292 880 Nikko
292 881 Kinnunen, Salo (kanslia, julkaisujen myynti)
292 882 Laihiala-Kankainen
292 884 May, Valtanen
292 885 Ylönen
292 886 Kyppö (nauhoitepalvelu)
292 887 Pakkanen
292 889 Martin
292 876 Huhta
292 878 Sikanen
292 879 Helin

Ilmoitushinnat kaupallisille ilmoituksille 1989:

1/1 sivu 2 350 mk
2/3 1 750 mk
1/2 1 500 mk
1/3 1 150 mk

KIELIKESKUSPÄIVÄT HELSINGISSÄ 21. - 22.4.1989

CONFERENCE FOR LANGUAGE CENTRE TEACHERS IN
HELSINKI 21. - 22.4.1989

Keväällä 1989 järjestetään kaikille opettajille tarkoitetut kielikeskuspäivät, joista toivottavasti tulee vuosittain toistuva kielikeskusten yhteinen tapahtuma.

Kielikeskuspäivien ohjelma liittyy läheisesti käytännön opetukseen. Konneveden tutkimusseminaarin ja AFinLA:n syyssymposion lisäksi kaivataan myös sellaista tilaisuutta, jossa käsitellään ensisijaisesti luokkahuonetyöskentelyä. Päivien pääasiallisena tarkoituksena on esitellä erilaisia kielikeskusopetukseen liittyviä ideoita ja tarjota opettajille tilaisuus kokemusten vaihtoon. Esitelmöitsijöitä kutsutaan etupäässä kielikeskuksista, mutta myös niiden ulkopuolelta. Eri kielten opettajat voivat lisäksi järjestää päivien aikana omia neuvottelutilaisuuksiaan, joissa käsitellään ajankohtaisia asioita, mm. uusia yhteisiä oppimateriaalihankkeita. Päivien suunnittelusta ja järjestämisestä huolehtii Korkeakoulujen kielikeskus yhdessä jonkin paikallisen kielikeskuksen kanssa.

Ensimmäiset kielikeskuspäivät Korkeakoulujen kielikeskus järjestää yhdessä Helsingin yliopiston kielikeskuksen kanssa Helsingissä 21. - 22. huhtikuuta 1989. Aiheita ovat ainakin team-teaching ja tieteellisen kirjoittamisen opettaminen. Ehdotuksia muista aiheista toivotaan erityisesti alkeis- ja jatko-opetusta antavilta opettajilta.

Kielikeskuspäiville voi ilmoittautua joko puhelimitse Korkeakoulujen kielikeskuksen tutkijoille tai lomakkeella (s. 41) maaliskuun loppuun mennessä.

The Language Centre for Finnish Universities will arrange a conference for all language centre teachers in Helsinki, in cooperation with the Helsinki University Language Centre. This kind of a conference will hopefully become an annual event which will gather together teachers from all language centres to exchange experiences, discuss common problems and get new ideas.

The programme of the annual conferences will mainly concentrate on topics connected with practical teaching: classroom practices, teaching methods and teaching materials. In addition to general programme, the teachers of different languages will be able to arrange their own workshops and meetings for discussing their common interests, for instance cooperation in materials production. The Language Centre for Finnish Universities will take care of planning and organising the conferences in cooperation with a local language centre.

The themes of the conference in Helsinki will include at least team teaching and the instruction of scientific writing. Suggestions for other topics are invited, particularly from teachers of basic and intermediate language courses.

Those interested in participating in the Helsinki Conference, please fill in the registration form on p. 41, or contact any of the researchers of the Language Centre for Finnish Universities, by the end of March.

RAPORTTEJA - REPORTS

Sirkka Laihiala-Kankainen
Korkeakoulujen kielikeskus

POIMINTOJA KASVATUSTIETEEN PÄIVILTÄ

Suomen kasvatustieteellisen seuran ja Helsingin yliopiston kasvatustieteiden osaston järjestämät kasvatustieteen päivät pidettiin tänä vuonna Helsingissä 24-26.11. Päivien yleisteemana oli opettajien ammattitaito otsikolla "Qualification - mitä se on tänään?". Tämän yleisteeman sisällä käsiteltiin seuraavia suurempia asiakokonaisuuksia: 1) Opettajankoulutus tänään, 2) Burn out - kasvatustieteissä ja 3) Aikuiskoulutus ja toiminnan teoria. Tämän lisäksi päivien ohjelmassa oli 8 valtakunnallista tutkimusseminaaria kasvatustieteiden jatko-opiskelijoille eri aiheista.

Päivien pääalustukset julkaistaneen vanhaan tapaan Kasvatuslehdessä ensi vuonna, joten en puutu niihin lähemmin tässä yhteydessä. Todettakoon ainoastaan yleisenä huomiona se, että ammattikoulutus ja aikuiskoulutus olivat päivien ohjelmassa näkyvästi esillä ja aikaisemmista kasvatustieteen päivistä poiketen mukana oli myös ulkomaisia asiantuntijoita. Ammatillisen koulutuksen ongelmia käsitteli mm. Michael Young Englannista esitelmässään "Beyond Vocationalism: A new perspective on the relationships between Work and Education". Aikuiskasvatuksen tilannetta kartoitti Peter Jarvis Surreyn yliopistosta. Hänen alustuksensa otsikkona oli "Qualification in adult education".

Kansainvälisyyttä korostettiin myös "juhlapuheissa". Opettajankoulutuksen ajankohtaisia kysymyksiä käsittelevässä puheessaan opetusministeri Taxell otti kantaa mm. suomalaisten kielitaitoon todeten nykyisen tilanteen paradoksaaliseksi: suomalainen koulu on aivan liian kielipainotteinen ja kuitenkin suomalaiset osaavat liian vähän vieraita kieliä. Kieltenopetuksen kehittämiseksi Taxell esitti kolme näkökohtaa, jotka ovat olleet esillä myös lehdistössä. Yhtenä vaihtoehtona on englannin kielen opetuksen aloittaminen viidenneltä luokalta, jolloin

4 ensimmäiseksi vieraaksi kieleksi voitaisiin ottaa jokin vähemmän luetuista kielistä. Tähän liittyviä opetuskokeiluja on parhaillaan käynnissä muutamissa kouluissa. Lukioiden kieltenopetusta voitaisiin Taxellin mukaan kehittää opettamalla esimerkiksi luonnontieteitä vieraalla kielellä. Kolmantena vaihtoehtona Taxell pitää erityisten kielikoulujen perustamista. Jälleen kerran kasvatustieteilijöille esitettiin kysymys "oikeasta" kieltenopetuksen aloittamisista, johon ei keskustelun kuluessa kuitenkaan saatu selkeää vastausta.

Tutkijakoulutuksen tehostaminen ja jatko-opintojen edistäminen sekä valtakunnallisella että kansainvälisellä tasolla ovat olleet viimeisen vuoden ajan puheenaiheena kaikissa yliopistoissa ja korkeakouluissa. Kasvatustieteen päivien yhteyteen oli tänä vuonna ensimmäistä kertaa järjestetty mahdollisuus osallistua valtakunnallisiin tutkimusseminaareihin. Seminaarien aihepiirit olivat seuraavat: alkuopetus, erityispedagogiikka, kasvatuksen historia, opettajankoulutus, oppimateriaalitutkimus, tekstiilikäsityö, yhteiskunnan muutos ja koulutuksen tulevaisuus sekä koulutus ja sukupuoli.

Seminaarit toimivat avoimena keskustelufoorumina, jossa oli mahdollisuus esitellä omia tutkimushankkeita ja saada tietoa muualla tehdystä saman alan tutkimuksesta. Kiinnostusta tämälapsaiseen työskentelyyn osoittaa osallistujien suuri määrä: eri ryhmissä oli yhteensä yli 70 tutkijaa ja jatko-opiskelijaa. Tutkimusten esittelyn ohella ryhmissä pohdittiin myös sekä valtakunnallisen että kansainvälisen tutkimusyhteistyön mahdollisuuksia ja muotoja.

Toivottavasti myös kielikeskusopettajien mahdollisuudet jatkokoulutukseen osallistumiseen paranevat tulevaisuudessa. Erityisalojen kieltenopetusta ja aikuisten kielenoppimisen erityispiirteitä on meillä toistaiseksi tutkittu hyvin vähän, joten tutkimusaiheista ei varmasti ole puutetta. Suurimpana esteenä tutkimustyölle lienevät edelleenkin rahoitukseen liittyvät ongelmat. Vaikka korkeakoulut pyrkivätkin avustamaan jatko-opiskelijoita myös taloudellisesti mm. opintoihin liittyvien matkakorvausten muodossa, on tämä tuki toistaiseksi vielä varsin vaatimatonta.

Elisabeth Törnudd-Jalovaara
Helsingin kauppakorkeakoulu

RUOTSIN AV-RYHMÄ TUKHOLMASSA

Valtakunnallinen ruotsin kielen AV-ryhmä teki työmatkan Tukholmaan 4. - 7. joulukuuta. Ryhmään kuuluvat Pentti Blom (TKKK), Raija Hämelin (HY), Tuija Nikko (KTKK), Kirsti Pekkarinen (TTKK), tämän raportin kirjoittaja (HKKK) ja Birgitta Vehmas (LKK). Birgitalle oli tullut este, joten hänen tilallaan matkusti Eija Kankkunen Joensuun yliopistosta. Eija sopeutui hyvin ryhmään Blom (gruppen Blom), millä nimellä meidät tunnettiin laivalla ja hotellissa, olihan Pentti hoitanut käytännön järjestelyt. Tuija oli kirjeitse tai puhelimitse varannut ajan vierailukohteisiimme.

Ensimmäinen vierailukohteemme oli Arkivet för ljud och bild (ALB). Se toimii Dramatenin takana vanhassa, restauroidussa rakennuksessa Sibyllegaten 2:ssa, missä on myös musiikkimuseo. Meidät otti vastaan arkiston johtaja Eva Block, joka kertoi laitoksestaan. Vuodesta 1661 Ruotsin kirjapainoilla on ollut velvollisuus toimittaa jokaisesta painotuotteesta yksi kappale Kungliga biblioteketiin (KB). Vuonna 1978 pakkokappalelaki ulotettiin koskemaan radio- ja tv-ohjelmia, elokuvatarkastamon hyväksymiä ja maassa julkisesti esitettäviä elokuvia, mainosfilmejä sekä julkisuuteen aiottuja äänilevyjä ja ääni- ja videokasetteja. Samalla päätettiin ALB:n perustamisesta. KB:n yhteydessä siihen asti toiminut levy- ja nauhoitearkisto liitettiin tähän valtion uuteen laitokseen.

ALB:n tehtävänä on ottaa vastaan, säilyttää ja luovuttaa tutkimuksen käyttöön pakkokappalelain piiriin kuuluvaa aineistoa. Arkiston tulee hankkia myös muuta tutkijoita kiinnostavaa materiaalia. Tallenteita ei lainata kotiin, mutta arkisto antaa kohtuullista maksua vastaan kopioita ja teknisin laittein varustettuja työhuoneita tutkijoiden käyttöön.

Seuraava vierailukohteemme oli Utbildningsradion (UR), jossa meidät otti vastaan Yvonne Tranberg. Hän kertoi aluksi jo käynnistetyistä ja tulevista opetusohjelmista. Vuoden 1987 puolella käynnistynyt radio- ja tv-sarja Vardagsjuridik jatkuu keväällä

89 (programkatalog 1988:94). Keväällä 88 alkanut sarja Elementa jatkuu syksyllä 89, jolloin teema Jord, berg, luft, vatten (programkatalog 1988:50-1) saa jatkoa teemasta Växter, djur och svampar. Tammikuussa 89 aletaan lähettää nuorisourheilua käsittelevää sarjaa Idrotten lär sekä 15 radio-ohjelmasta ja 6 tv-ohjelmasta koostuvaa sarjaa Länkar till vår forntid - en introduktion i Sveriges arkeologi, joka kiinnostanee muitakin kuin muinaistutkijoita. Hiukan myöhemmin käynnistyvät sarjat Barns utveckling ja Täljaren. Edellinen on tarkoitettu kaikille lasten parissa työskenteleville ja jälkimmäinen tarjoaa jatkokoulutusta matematiikan opettajille. Syksyllä 89 ja keväällä 90 on vuorossa Omvårdnad-kurssi terveyden- ja sairaanhoidon alalla työskenteleville.

Uudet ohjelmat tilausnumeroineen ilmestynevät UR:n vuoden 1989 ohjelmaluettelossa. Ohjelmia voi tilata osoitteella Utbildningsradion, Kundtjänsten, 115 80 Stockholm. Videokasetteja on mahdollisuus saada UR:ltä nähtäväksi ennen lopullista tilausta. Eräitä UR:n ohjelmia on hiljattain tilattu Korkeakoulujen kielikeskukseen ja niistä on lähetetty luettelo AV-yhdysopettajille. Korkeakoulujen kielikeskuksessa ottaa tilauksia vastaan Anna Kyppö puh. 941-292 886. Video-ohjelmia ei lähetetä koekatseluun.

Kun emäntämme Yvonne oli selostanut ajankohtaista ohjelmistoa, saimme - kahvit ja viinerit nautittuamme - jäädä omin päin katselemaan ohjelmaluettelosta poimimiamme tv-ohjelmia. Mieleeni on suuresta joukosta jäänyt em. Elementa-sarjaan kuuluvat Det stora pusslet ja Hur landet förändras, jotka - niin itselleni vierasta aluetta kuin edustavatkin - jo kuvauksellisesti olivat upeaa katseltavaa. Muuten koekatselu oli arviokauppaa, sillä lyhyiden kuvausten perusteella on vaikea löytää runsaasta valikoimasta sopivia ohjelmia. Totesimmekin, että ruotsinopettajien olisi hyvä itse kunkin Tukholman-matkoillaan käydä UR:ssä kuulemassa ja katsomassa. Katuosoite on Tegeluddsvägen 23. Gärdetin T-asema on pienen kävelymatkan päässä.

Tiistain, itsenäisyyspäivän, ohjelmassa oli käynti Näringslivet's Förlagsdistributions AB:ssä (NFD) Birger Jarlsgatan 32:ssa. NFD markkinoi tietokone-ohjelmia, kirjoja ja opetusfilmejä henkilöstökoulutukseen. Kaupan on myös filmejä yleisemmistä aiheista, kuten puheviestinnästä ja työsuojelusta, mutta hinnat

ovat valitettavan korkeita. Esimerkiksi Inte bara ord -nimisen piirretyn elokuvan, joka mielestämme ansiokkaasti käsitteli ymmärretyksi tulemisen ja ymmärtämisen ongelmia, kesto on 16 minuuttia ja hinta 3.180 kruunua. Ohjelmia ei saa kopioida eikä luovuttaa toisten käyttöön. Tilausosoite on Box 81522, 104 82 Stockholm.

Vaikka video-ohjelmia korkean hintatason vuoksi tuskin tulee liiemmin tilatuksi NFD:ltä, oli käyntimme siellä mielestäni paitsi miellyttävä - kahvit tarjottiin, totta kai - myös hyödyllinen. Myös englanninkielisiä Englannissa ja USA:ssa tuotettuja video-ohjelmia on saatavissa ja alakerran kirjakaupassa on erityinen Market Corner, missä on nähtävänä ja ostettavana mm. Institute of Economic Affairs'in alkukielisiä julkaisuja. Kirjakaupan ruotsinkielisellä puolella näin paitsi kauppatieteilijöiden ja teknikan opiskelijoiden ruotsinopetukseen sopivia kirjoja myös monia sellaisia, joita voi käyttää substanssinaiden kurssikirjoina. Nykyään varsinkin syventävien opintojen kirjat ainakin Helsingin kauppakorkeakoulussa ovat yksipuolisesti englanninkielisiä.

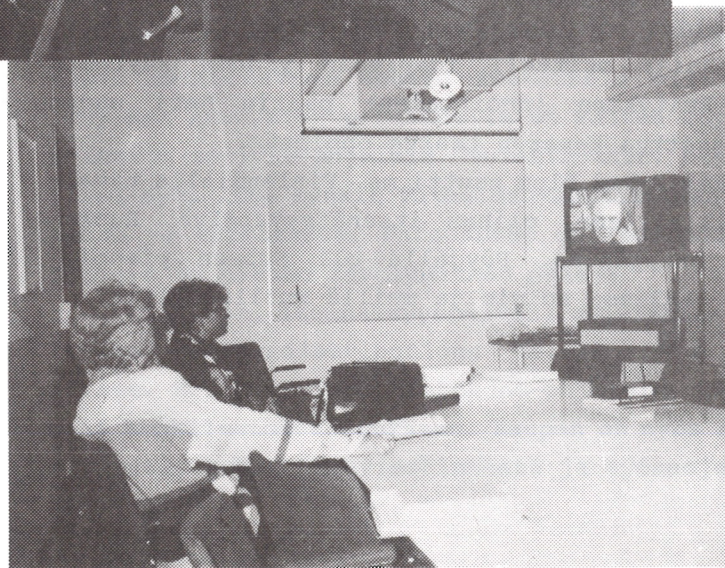
Sekä meno- että paluumatkalla ryhmälle Blom oli varattu kokoushuone laivan yläkannelta. Mennessä söimme ensin päivällisen ja teimme sen jälkeen töitä, kunnes kokoushuoneet suljettiin klo 22. Kotimatalla pidimme ensin kokouksen. Kukin ryhmän jäsen oli ottanut transkriboidakseen yhden Korkeakoulujen kielikeskuksen tilaamista UR:n radio- tai tv-ohjelmista. Niistä keskusteltiin ja niille mietittiin parasta käyttötappaa. Pentti oli tuonut kuunneltavaksi lokakuussa TKKK:ssa pidetyn kauppatieteiden opiskelijoiden pohjoismaisen konferenssin esitelmät. Sokerina pohjalla Raija esitteli ideoitaan videon käytöstä kielenopetuksessa. Esityksen innoittamana päätin heti uuden lukukauden alettua asettua kameran taakse oppimaan.

Matkan päätteeksi ryhmä Blom nautti ms. Finlandialla tavallista juhlavamman illallisen, olihan itsenäisyyspäivä. Ruokajuomaksi tilasimme samppanjaa. Pöydällä oli Suomen pienoislippu. Pentillä oli kaulassa solmio ja meillä muilla helyjä.

Arkivet för ljud och bild
sijaitsee kauniissa vanhassa
rakennuksessa Dramatenin
takana.

Laivan kokoushuone oli
ahkerassa käytössä menneen
tullen.

Utbildningsradionissa
nähtiin paljon uusia
filmejä.

Helinä Koivisto
Tampreen yliopiston kielikeskus

OPINTOMATKALLA UNKARISSA

Opetusministeriön asiantuntija-apurahan tuella perehdyin 17.10. - 29.10.1988 Unkarissa siihen, miten siellä opetetaan ulkomaalaisille unkarin kieltä. Vierailun kohteina olivat Budapestissa Eötvös Loránd Tudományegyetem sekä Nemzetközi Elökézitő Intézet. Lisäksi vierailin Debrecenissä Kossuth Lajos Tudományegyetemissä.

Kuuntelin Budapestissa unkarin kielen opetusta ulkomaalaisille sekä yliopistossa (Eötvös Loránd tudományegyetemissä) että kansainvälisessä yliopisto-opintoihin valmistavassa instituutissa (Nemzetközi Elökézitő Intézetissä). Oli erittäin kiinnostavaa seurata erilaisia opetusmenetelmiä käytäviä ja eritasoisia ryhmiä opettavien opettajien opetusta. Yliopistossa uncaria opiskelevat olivat kaikki jo opiskelleet kauemmin kuin vuoden. He olivat humanisteja, jotka olivat valinneet unkarin yhdeksi oppiaineekseen esimerkiksi kirjastotieteen, arkeologian tms. rinnalle. Unkarin opinnoissaan he etenevät aika pitkälle, sillä viimeisenä opiskeluvuotenaan he mm. lukevat kirjallisuutta unkarin kielellä ja kirjoittavat lukemastaan pitkiä referaatteja. Suomessa vain Helsingin yliopisto on pystynyt järjestämään ulkomaalaisille opiskelijoilleen yhtä pitkälle etenevää opetusta.

Ulkomaalaisopetuksen kehittämisen kannalta oli kiintoisaa todeta, että Unkarissa opiskelijoilla on erillisiä fonetiikan tunteja vielä 1. opiskeluvuoden jälkeenkin. Opiskelijoilla oli erillinen oppikirja fonetiikan tunneilla. Fonetiikan tunnit ovat nimestään huolimatta varsin käytännöllispainotteisia ääntämis- ja kuunteluharjoituksia.

Suomessa ulkomaalaisten suomen kielen opettaja opettaa ääntämistä ja kuuntelua yleensä muun opetuksen kanssa limittäin. Myös meillä tulisi pyrkiä siihen, että fonetiikalle ja logopedialle saataisiin enemmän aikaa. Tilanne kohentunee Suomesakin, kun ulkomaalaisopetusta varten saadaan uutta oppimate-

riaalia. Suomen ja unkarin ääntämyksessä on yhteisiä vaikeuksia - mm. etuvokaalit - ja suomessa lisäksi ääntämisen erityispiirteinä diftongien runsaus, mistä syystä käytännön fonetiikkaan tulisi voida paneutua syvällisemmin.

Kuuntelin Eötvös Loránd tudományegyetemissä myös niitä luentoja, joita tri Judit Horvath piti sellaisille unkarilaisille opiskelijoille, jotka suoritettuaan loppututkinnon unkarin kielessä pätevöityvät unkarin opettajiksi erityisalanaan unkarin opettaminen ulkomaalaisille. Kuuntelemani luennot olivat teoreettisia, mutta samalla vertailevia. Niillä vertailtiin mm. traditionaalista ja strukturalistista metodia toisiinsa kielenopetuksen kannalta, samoin niitä eroja, joita esiintyy äidinkielen ja vieraan kielen omaksumisessa.

Osallistuin myös opiskelijoiden retkeen, jonka aikana tutustuttiin Gyöngyösissä olevaan tiedeakatemian kirjaston osastoon, joka on sijoitettu entiseen fransiskaaniiluostarin ja joka on erityisen tunnettu keskiaikaisen kirjallisuutensa johdosta, Feldebrön keskiaikaiseen kirkkoon ja Egerin kirjastoon sekä linnoitukseen. Retken aikana oli mahdollista vaihtaa mielipiteitä Eötvös Loránd tudományegyetemin opettajien kanssa opetusmenetelmistä sekä keskustella tutkimustyöstä.

Lokakuun 24. ja 27. kuuntelin opetusta Nemzetközi Előkézitő Intézetissä. Laitoksessa opetetaan unkaria eri maista tulleille ulkomaalaisille noin 12 hengen ryhmissä 6 tuntia päivittäin koko 1. lukuvuoden ajan. Syyslukukaudella kyseessä on pelkkä kielen ja logopedian opetus, kevätlukukaudella kielenopetusta annetaan pääaineen (erityiskielen) opetuksen yhteydessä.

Nemzetközi Előkézitő Intézetissä käytettiin opetuksessa rinnan kolmea opetusmetodia. Yksi niistä oli tohtori Mária Kovácsin kehittänyt kommunikatiivinen menetelmä. Opetuskielenä oli osittain unkaria, osittain englantia. Opiskelijat oli valittu ryhmään sen perusteella, että he kaikki osasivat englantia. Opetusmateriaalissa, joka oli vielä kokeilumonesteen asteella, sanasto, käännökset ja selitykset olivat englanninkielisiä. Mária Kovácsin materiaalin mukaan opetti mm. tri Rózsa Ferencz, joka itse on opiskellut pääaineenaan englantia. Toiseksi kuuntelin Miklos Birón opetusta, jossa oppimateriaalina oli traditionaalinen oppikirja ja jossa opetuskielenä oli unkarin lisäksi arabia. Seurasin myös Júlia Novotnyn opetusta. Hänen tunneillaan

käytettiin samaa oppikirjaa kuin Miklos Birón tunneilla, mutta koska ryhmän opiskelijoilla ei ollut yhteistä kieltä, opetuskielenä oli pelkästään unkaria.

Verratessani näitä kolmea opetusmenetelmää totesin, että uutta kommunikatiivista oppimateriaalia käyttävä ryhmä vaikutti edistyneimmältä ja sen puhevalmius oli paras.

Tohtori Mária Kovácsin laatima oppimateriaali muodostuu kappalekokonaisuuksista, joissa opetuksen lähtökohtana ovat puhekieltä tavoittelevat vuorokeskustelut. Niihin liittyvät erikieliset (englanti, ranska, venäjä, arabia, saksa) selitykset, sanasto, kieliopin harjoitukset sekä muut tehtävät. Tohtori Kovács on tehnyt aiemmin samantapaisen oppimateriaalin ranskaa äidinkielenään puhuville unkarin opiskelijoille, ja sen sovellus muille kielille on nyt valmistumassa. Laitoksen muut opettajat ovat auttaneet erikielisten versioiden tekemisessä. Tohtori Kovácsin oppimateriaalin lähtökohta on kommunikatiivinen, mutta samalla sitä voisi nimittää suggestopedisen metodin sovellukseksi.

Koska aikuisopiskelijoiden ja lasten kielenomaksuminen ovat psykolingvistiseltä pohjaltaan erilaisia, tuntui Nemzetközi Előkézitő Intézetin opiskelijoiden opetusmetodien kannalta parhaalta se, että kielenomaksumista joudutettiin selittämällä kieliopin teoriaa ja osittain myös sanastoa äidinkielellä.

Seurasin Nemzetközi Előkézitő Intézetissä myös logopedin työskentelyä. Logopedi opettaa kullekin ryhmälle ääntämistä ja äänenkäyttöä tunnin viikossa koko ensimmäisen opiskeluvuoden ajan, mutta jos opiskelijalla on erityisiä vaikeuksia, hän saa yksilöllistä ohjausta toisena opiskeluvuonnaan. Logopedin opetus, jota tuki jokaisen opettajan tunneillaan harjoittama ääntämisen opastaminen ja korjaaminen, olikin ilmeisen tehokasta, sillä joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta sekä Nemzetközi Előkézitő Intézetin että Eötvös Loránd tudományegyetemin ulkomaalaiset opiskelijat äänsivät unkaria varsin hyvin. Meillä Suomessa tuskin saataneen lähitulevaisuudessa irrotetuksi ulkomaalaisopetukseen niin paljon varoja, että työhön voitaisiin palkata erillinen logopedi, mutta Unkarissa saadut tulokset osoittavat, että erilliset logopedian ja fonetiikan tunnit - fonetiikka käsitettynä käytännöllispainotteisiksi puheharjoituksiksi - olisivat myös Suomen ulkomaalaisille erittäin hyödyllisiä.

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Aili Rytönen-Bell:

A PRACTICAL GUIDE TO READING FINNISH

Aili Rytönen-Bell on koonnut pitkäaikaisen opetuskokemuksensa tuloksia kirjaksi, jonka tarkoituksena on opastaa suomen kielen alkeet hallitsevaa opiskelijaa lukemaan sanakirjan avulla vaikeatakin suomenkielistä tekstiä, esimerkiksi sanomalehtiartikkeleita. Kirja on tavallaan jatkoa hänen yhdessä työtovereidensa kanssa aikaisemmin julkaisemaansa kirjaan *Conversational Finnish* ja sen työkirjaan (*Kielikeskusuutisia* 7/1987 ja 1/1988).

Suomen kielen lukuopasta ulkomaalaisia varten ei aiemmin ole julkaistu, joten kirja täyttää tärkeän aukon ulkomaalaisopetuksen materiaalivarastossa. Monille alkeiskurssin käyneille sanomalehden lukeminen on ylivoimainen tehtävä, eikä se aina suju jatkokurssilaisiltakaan. Ongelma liittyy suomen kielen rakenteeseen: monella muulla kielellä sanomalehteä pystyy lukemaan sanakirjan avulla jo melko varhain, mutta suomen kielen sanajärjestys ja lehtikielille tyypilliset raskaat partisiippiattribuuttirakenteet aiheuttavat sen, että suomen kielellä pystyy tekemään miltei mitä tahansa ennen lehden lukemista, joka kuitenkin on jokapäiväisen elämän kannalta olennainen taito.

A Practical Guide to Reading Finnish lähestyy suomen kielen lausetta kuin salapoliisi rikosta. Kun teko (predikaatti) on käynyt ilmi, ryhdytään tutkimaan, *whodunit* (subjekti) ja edetään selvittämään kohteen ominaisuuksia (objekti) ja teon olosuhteita (adverbiaalit). Muutenkin suomen kielen ominaispiirteille on annettu kiinnostuksen herättäviä nimiä (kaiku-, kuoro- ja rapuefekti). Lauseen sanojen funktioita yritetään selvittää kyselemällä, ja tapauksissa, joissa sanan muodon antamat vihjeet ovat monimielisiä, annetaan nyrkkisääntöjä, joiden avulla löytää ainakin usein oikean ratkaisun.

Kirjan kohderyhmäksi on varmaankin ajateltu niitä oppilaita, joita Aili Rytönen-Bell ennen eläkkeelle jäämistään vuosikausia opetti *Foreign Service Institutessa* Yhdysvalloissa. Suomea

opiskelevia on siellä vähän, mutta opiskelijoiden motivaatio on hyvä, sillä he ovat yleensä lähdössä Suomeen virkatehtäviin ja pääsevät siten pian käyttämään suomen kielen taitoaan. Opetusta annetaan intensiivisesti pienissä ryhmissä tai yksittäin. Oppimisen kannalta tilanne on siis ihanteellinen. Siitä huolimatta kirja on käyttökelpoinen vähemmän ihanteellisissakin oloissa. Esimerkkilauseita voi tarvittaessa helposti korvata oppilaita kiinnostavista aihepiireistä valituilla - nyt ne ovat kohderyhmän mukaisesti lähinnä politiikkaan liittyviä. Samoin kuin *Conversational Finnish*, tämäkin kirja sopii hyvin myös englantia taitaville itseopiskelijoille. Sekalaista jatkokurssia opettava voi sen avulla myös eriyttää opetusta antamalla edistyneille tämän kirjan avulla suoritettavia analyysitehtäviä.

En ole itse koskaan kokeillut tämältyyppistä lukemisen opettamista, mutta näkökulma on mielenkiintoinen. Voi olla, että menetelmä ei ole täydellinen, mutta sen edelleen kehittämiseen tarvitaan kokeilua. Olisikin hyvä, jos ne kielikeskusten opettajat, jotka tätä kirjaa toivottavasti ryhtyvät käyttämään jatkokursseillaan, merkitsisivät muistiin kokemuksiaan ja antaisivat ne muidenkin luettaviksi vaikkapa *Kielikeskusuutisten* kautta.

Kirjaa koskevat tilaustiedot ovat tämän numeron *Tiedotuksia*-osassa.

Maisa Martin

Deborah Tannen:

**THAT'S NOT WHAT I MEANT:
HOW CONVERSATIONAL STYLE MAKES OR
BREAKS YOUR RELATIONS WITH OTHERS**

London: Dent, 1987. Pp. xi + 180

Literature on cross-cultural communication abounds these days. Indeed, it has become something of a growth industry, particularly in respect to spoken language and interpersonal skills training. There remains a body of opinion that considers interpersonal skills training to be a wholly unacademic business which exists because of pecuniary greed on the part of publishers and the 'academic inflation' believed to exist in certain disciplines. This book, sold as it is with texts on applied linguistics and sociolinguistics could add fuel to this argument.

Managing interpersonal communication involves the use of certain skills which a speaker within any particular culture can be considered as having to some extent. However, it is evident that many people from within our own particular culture, using our language and register, are as alien to us as chalk and cheese when we engage in communication with them. When communication with these people fails, we often pass judgement on the basis of personality rather than consider reviewing something as mundane as the way they manage their discourse when talking to us and vice-versa. In so doing our evaluation of their personalities may well be accurate! On the other hand, we may be making decisions about them on the basis of long-affirmed prejudices about their use of certain types of verbal, non-verbal, and paralinguistic interactional signals.

When we communicate with the non-native speaker the situation becomes that much more complex. And it is with facing the task of teaching the second/foreign language learner facets of cross-cultural conversation management that this review is written. This author assumes that some cultures, particularly those which are relatively homogenous, can be seen as holding

specific styles of discourse which can be different, if not opposed or complementary, to those of other cultures in cross-linguistic communication. In addition it is assumed that to teach a language up to advanced level without specifically tackling what we know about the discourse styles of the target language is to do the learner a grave disservice.

'That's Not What I Meant' looks specifically at those misunderstandings which arise when people talk to each other. It attributes such misunderstanding to the different conversational styles which people use when speaking to each other and which, like ships and icebergs, sometimes clash. It argues that awareness of these conversational styles, or ways of talking, can enable us, as communicators, to be more skilled in adapting to others and thus be more adept at avoiding misunderstanding. It assumes that we all have a different repertoire of conversational styles which we rely on in our communication and that there is a need to develop our handling of these styles.

It is unfortunate that the title and presentation of this book places it in the 'You can do what's never been done, win what's never been won' genre. The author and publishers have clearly aimed this text at the general public with a quick sell in mind. The North American issue is particularly bad in this respect, providing quotations from so-called experts who declare that linguistics can save friendships, marriages, jobs and even conversations alongside strategically-placed advertising for other related publications such as one entitled 'Games Alcoholics Play'.

This is particularly unfortunate because a great deal of the content of Tannen's book is significant and well-written. Discussion of conversational styles within a language serves as a useful introduction to differences which need to be tackled in the teaching of cross-cultural communication. Indeed there are more comprehensive publications available on what Tannen refers to as conversational style, one of which is written by herself. But it is precisely because 'That's Not What I Meant' is sold alongside academic texts and written by an established name in applied linguistics, that this review has been compiled.

A prospective reader should be able to form an opinion of the content of this book solely on the basis of reading the

subtitle: How conversational style makes or breaks your relations with others. There is no hedging here; no suggestion that a considerable amount of communication between people is based on non-verbal, paralinguistic and other features of individual styles and no suggestion that there may be more to relationships than styles of spoken language.

There is an inherent fatalism about social relationships put forward throughout the book. This is probably the result of using a style of writing which relies on often insubstantial generalisations for exemplification. For instance, there is the description of male and female behaviour. The author argues that male and female conversation is always cross-cultural and because of the emphasis on communication breakdown one assumes that a void always lies between them. In addition we are often invited to view the behaviour of men and women through a particularly myopic lens which would satisfy those who need to think in terms of crude gender stereotyping.

We hear of the instincts of men and women when waiting to cross a road at a pedestrian crossing. In the scenario a driver approaches the crossing and when slowing down, waves to a man and woman who are standing on the pavement waiting to cross the road. The driver's wave is presumably intended to signal that he/she has seen the pedestrians and that the vehicle is slowing down to stop. The author analyses this situation in terms of instinct. The male instinct, we are told, is to hold firm and wave the driver on. This male, presumably beating his breast at the same time, communicates "No, I'm allowing YOU (the driver) to go ahead." The female instinct, however, is described as one of returning kindness with kindness and she will be found crossing the road at a quickened pace to avoid keeping the driver waiting longer than necessary. The inadequacy of this type of generalisation, which occurs frequently, defies further discussion.

The repetition of rather spurious examples about the behaviour of men and women do cloud the solid and important arguments about conversational style that the author attempts to put forward. However should the reader wish to confirm prejudices about, amongst other things, the 'other sex' then this is good cannon fodder.

Admittedly, in the notes section at the back of the publication, the author puts in a smallprint disclaimer about her observations on sex roles. She writes "I always feel uneasy when I talk about male/female differences... I also see the danger of generalizing, especially when not enough research has been done to test intuition and observation... if the result is to spark questioning and observation by both researchers and individuals in their lives, it will be all to the good." (p. 172). This is rather like burning down the barn and then offering to look into the price of fire extinguishers.

Fatalism is repeated through, for example, the assumption that long-term relationships are doomed. 'In courting, you start from a position of distance and look for signs that the other person wants to get closer. Under such magnification, small signs take on great - and wonderful - meaning. In long-term relationships, you start from a position of closeness and are on the lookout for signs that the other person wants to get farther away. By the same process of magnification, you are likely to find what you're looking for.' (p. 98). Some lines later the author tells us that 'this is one of the basic reasons why things get worse' (p. 99). Arguing, in this context, that we choose partners on the basis of romantic attraction which is embedded in cultural difference but that we need friendly companionship which is usually dependent on cultural similarity, 'the seeds of disappointment are sown in the same field as those of love'. But to the rescue comes the linguist with his/her panacea for all the ills brought about by different conversational styles; itself a fair assessment of the orientation of this book.

The good news about publications on this field is that by getting learners of a language to analyse conversation in the target language we can make them aware of the sort of management and negotiation which constantly takes place in this form of spoken language. We can also look at some of the key differences between cultural styles, as they manifest themselves in different contexts. But when we move from description to prescription, which this and other similar publications often do, we might as well pack our bags and shut out the lights. Prescription is in the realm of ethics, like many other aspects of describing

cross-cultural interpersonal relationships, and its abuse leads us back to square one in the field of teaching conversation management. In addition, description of conversational style such as on the basis of the national borders of countries as heterogenous as those of the USA and UK (p. 24-25) and gender, leads to unrealistic national stereotyping.

A great many of the examples the author uses in this book are so context-specific that the interpretation she offers in each case can only be regarded by a critical reader as one of many possibilities. In addition, underlying all description of unsuccessful communication in linguistic terms is the logical assumption that we can describe successful communication. This book is based too heavily on assumptions, which like answers, are perhaps better not offered unless we can be sure of their validity.

Deborah Tannen has produced a number of highly readable publications on aspects of conversational style. In general these, in particular Tannen (1984), provide fascinating and convincing insights into conversational analysis. In its attempt to reach the lay-person market this particular publication is too much of an alchemist's panacea and might best be left on the shelf in the bookstore.

REFERENCES

Tannen, D. 1984. *Conversational Style, Analyzing Talk Among Friends*. Norwood, N.J.: Ablex.

David Marsh

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

HUOMIO HUOMIO! UUTTA (TAI MELKEIN UUTTA)

OPPIMATERIAALIA SUOMEA VIERAANA KIELENÄ
OPPIVILLE JA OPETTAVILLE

Korkeakoulujen kielikeskuksen oppimateriaalisarjassa
(Kielikeskusmateriaalia 64) on ilmestynyt

SUOMALAISIA KLASSIKOITA,

kokoelma oheismateriaalia Valtion AV-keskuksen videoihin ja
filmeihin. Monisteessa on opettajan ohje, teksti, sanasto ja
tehtäviä seuraaviin filmeihin: Sammon tarina
Seitsemän veljestä
Erään rantatien varrelta
Akseli Gallen-Kallela
Ukon lintu ja virvaliekki

Monisteen (noin 80 sivua) voi tilata Korkeakoulujen kielikeskuksesta ja filmejä saa lainaksi Valtion AV-keskuksesta. Moniste maksaa 25 mk.

Kielikeskusuutisissa 9/1988 esiteltiin Eila Hämäläisen suomen kielen alkeiskirjaan **ALETAAN!** on ilmestynyt englanninkielinen sanasto (tekijöinä Eila Hämäläinen, Laila Lehikoinen ja David Steadman). Kirjaa (100 mk) ja sanastoa (20 mk) saa Helsingin yliopiston ulkomaalaisopetuksen toimistosta, os. Fabianinkatu 33, 00170 HKI, puh. 191 2889.

Myös Aili Rytönen-Bellin kirjasta *Conversational Finnish* (Kielikeskusuutisia 7/1987) ja sen työkirjasta (Kielikeskusuutisia 1/1988) on kyselty. Niitä saa valitettavasti vain Yhdysvalloista,
os.

The National Audio-Visual Center
Customer Service PF
8750 Edgeworth Dr.
Capitol Heights
MD 20743-3701
USA
(tel. 301-763-1896)

Hinnat:	Textbook	\$45.00
	Tapes	60.00
	Workbook & tapes	85.00
	Total package	190.00

Samantekijän *Practical Guide to Reading Finnish* (esittely tässä numerossa) on saatavana suoraan tekijältä,
os.

Aili Rytönen-Bell
1001 N Pelham Street
Alexandria, VA 22304
USA
tel. 703-578-0775

Hinta on \$8.00 + postikulut, yli 10 kappaleen tilauksista \$6.00 + postikulut. Akateemisen kirjakaupan kautta voi myös tilata.

OSTERSPAZIERGANG 1988
 HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULU KIELISTUDIOKESKUS
 Runeberginkatu 14 - 16, SF 00100 Helsinki

Unsere Programme sind für Gruppenunterricht und/oder Selbststudium angelegt. Jede Einheit enthält ein Videoband (20 - 40 Minuten), eine Tonbandkassette und schriftliches Begleitmaterial. Im Herbst 1989 erscheint zum Abschluß das PC-Programm mit Wortschatzübungen. Die Einheiten kosten jeweils zwischen 500.- und 700.- FIM. Der gesamte Kursus ist für 5000.- FIM lieferbar (Herbst 88 - Herbst 89). Die Tonbandkassetten sind für einen Preis von 100.- FIM auch separat erhältlich. Mit den Einnahmen finanzieren wir ausschließlich unser Unterrichtsmaterial und die Sprachreisen der Studenten.

- EINHEIT 1 DIE WIRTSCHAFTSUNIVERSITÄT + DAS PROJEKT
Schüler und Lehrer - Ziele
- EINHEIT 2 FINNISCHE NATUR
Prof. Peter Tigerstedt führt durch das Arboretum Mustila
- EINHEIT 3 FINNISCH-DEUTSCHE GESCHICHTE
Studenten fragen, Prof. Matti Klinge antwortet
- EINHEIT 4 FÜR DEN ERNSTFALL: WÖRTERBÜCHER
Prof. Ingrid Schellbach-Kopra antwortet auf Fragen der Lehrer in der Deutschen Bibliothek in Helsinki
- EINHEIT 5 VERHANDELN - LERNBAR ODER ANGEBOREN?
Interview mit dem Verkaufsleiter des KONE-Konzerns Dipl.-Ing. Jürgen Sasse
- EINHEIT 6 UNSER REISEBÜRO
Planung und Vorbesprechung mit Direktor Olli Koskimies bei Kohdematkat OY in Helsinki
- EINHEIT 7 BEI DER LUFTHANSA
Verhandlung mit Direktor Dieter Meseberg im Büro der Lufthansa in Helsinki
- EINHEIT 8 BESUCH IN DER COMMERZBANK AG
Ein Vormittag in Bremen
- EINHEIT 9 4711 - ECHT KÖLNISCH WASSER
Unternehmenskultur und -geschichte am Rhein Frauen bei der Arbeit
- EINHEIT 10 DIE MOSEL
Leben - Landschaft - Leute
Mit dem Fahrrad von Trier nach Koblenz
- EINHEIT 11 ASBACH URALT
Der "Weg vom Wein zum Weinbrand".
Unternehmensvorstellung in Rüdesheim am Rhein
- EINHEIT 12 WIE VERKAUFT MAN IN DER BR DEUTSCHLAND?
Peter von Koskull: Eine Europaanalyse im Finnischen Außenhandelsbüro in Frankfurt am Main
- UNSER "OSTERSPAZIERGANG 1989" geht nach BERLIN - OST UND WEST.
Diesmal planen wir ein Buch mit AV-Material:
LANDESKUNDE BR Deutschland und DDR

BESTELLUNG/TILAUS: "OSTERSPAZIERGANG 1988"
Helsingin kauppakorkeakoulu
kielistudiokeskus
Runeberginkatu 14-16, 00100 Helsinki

TELEFON/PUHELIN: (90) 4313267

BANK/PANKKI: Postipankki PS 35 71 - 6

Wenn Sie gerne sehen und hören möchten, was Sie kaufen: Kommen Sie in unser Selbststudium. Hauptgebäude der Wirtschaftsuniversität, 2.Stock rechts, Zimmer 206. Geöffnet Montag - Donnerstag von 8.00 - 19.00 Uhr, Freitag von 8.00 - 16.00 Uhr. Herzlich willkommen!

Suomen kielistudioyhdistys-
 Finlands IS-läroforening r.y.

SUOMEN KIELISTUDIOYHDISTYS -
 FINLANDS IS-LÄRARFÖRENING R.Y.

järjestää kaikille kieltenopettajille

K I E L I S T U D I O P Ä I V Ä N

Kielistudiopäivä pidetään lauantaina 11.2.1989 Helsingin yliopiston kielikeskuksessa, Fabianinkatu 26.

Kielistudiopäivän ohjelma:

- 8.30 - 9.30 Ilmoittautuminen
- 9.30 - 10.15 Sääntömääräinen vuosikokous
- 10.30 - 12.00 Kenneth Sjölund (Abo Akademi)
Videofilmning i klassrummet
- 12.00 - 13.45 Lounastauko sekä laite- ja materiaalinäyttelyyn tutustuminen
- 13.45 - 14.15 York von Willebrand (Avita ry)
Kuvalevy ja tulevaisuus
- 14.15 - 15.00 Raili Hildén (II Normaalikoulu, Helsinki)
Kielistudion työtapoja peruskoulun ja lukion opetukseen
- 15.00 - 15.45 Timo Joenpelto (Turun yliopisto)
Puhetyöläisen äänenkäytöstä
- 13.45 - 15.45 Rinnakkaisohjelmina ("non-stop"):

Kenneth Sjölund: Video-workshop
 Erkki Satopää: Studio-workshop-teknisiä vihjeitä lähinnä studionhoitajille.
 Mahdollisesti muitakin workshop-tyyppisiä opetustilaisuuksia pienryhmissä yleisön mielenkiinnon mukaan.

Ilmoittautuminen kielistudiopäivään osoitteella Pia Niittylä, Säterintie 24 D 65, 00720 Helsinki, tai puhelimitse 90-3455848, 3.2.89 mennessä. Ilmoittautumismaksu mk 30.- maksetaan paikan päällä. Osallistuminen ei edellytä jäsenyyttä.

T E R V E T U L O A !

TUTKIMUSSEMINAARI KONNEVEDELLÄ 10. - 11.3.1989

Perinteinen kielikeskustutkimuksen seminaari järjestetään Konneveden tutkimusasemalla 10. - 11.3.1989. Syksyllä 1987 aloittaneilla ryhmillä on tilaisuus esitellä töidensä nykyvaiheita ja saada kannustusta ja uusia virikkeitä. Myös uudet osanottajat ovat erittäin tervetulleita!

Työskentely tapahtuu ensisijaisesti pienryhmissä. Ryhmiä ovat ainakin

- * tekstilingvistiikka ryhmä
- * diskurssianalyysiryhmä
- * testausryhmä (mahdollisesti useampia ryhmiä)
- * tarveanalyysiryhmä.

Muita ryhmiä perustetaan tarpeen ja kiinnostuksen mukaan.

Seminaariin on kuljetus Jyväskylästä perjantaina puolelta päivin ja takaisinkuljetus lauantaina iltapäivällä. Majoitus on 2-3 hengen huoneissaa ja vuorokauden täysihoitomaksu on noin 100 markkaa.

Ilmoittautumiset pyydetään 17. helmikuuta mennessä joko lomakkeella (s. 43) tai puhelimitse Korkeakoulujen kielikeskuksen tutkijoille. Ilmoittautuneille lähetetään yksityiskohtaisempi ohjelma helmikuun lopussa.

UNIVERSITÄT TAMPERE
SPRACHENZENTRUM

POSTFACH 607
SF-33101 TAMPERE 10
PUH/TEL 931-156 111

GOETHE-
INSTITUT

23
TAMPERE
Hämeenkatu 14 C
SF-33100 Tampere
Telefon: (931) 289 82

E I N L A D U N G

zu einem

Weiterbildungsseminar für Fachsprachenlehrer
vom 17.-18. März 1989
am Sprachenzentrum der Universität Tampere

VERANSTALTUNGEN:

17. März
- 14.00 Uhr: Eröffnung
- 14.15 Uhr: Dr. Karin Herrmann (Goethe-Institut München)
Die Prüfung Wirtschaftsdeutsch im Fach-Berufskontext
- 15.15 Uhr: Ewald Reuter / Liisa Tiittula
Kulturunterschiede in der finnisch-deutschen Wirtschaftskommunikation. Ergebnisse einer Befragung.
- 16.00 Uhr Kaffeepause
- 16.30 Uhr: Dr. Margret Selting (Universität Oldenburg)
Verständigungsprobleme in mündlicher Fachkommunikation.
- 18.00 Uhr
- 19.00 Uhr: Abendveranstaltung mit Buffet
in den Räumen des Goethe-Institutes
18. März
- 9.00 Uhr: 3 Parallelveranstaltungen:
- 11.00 Uhr AG 1: Arbeit mit aktuellen Lesetexten aus dem Bereich der
Wirtschaft (K. Herrmann)
- AG 2: Mündliche Fachkommunikation als Problem des Fachsprachenunterrichts (M. Selting)
- AG 3: Gesprächsstrategien am Beispiel von Verhandlungen
(L. Tiittula)
- 11.15 Uhr: Berichte aus den Arbeitsgruppen
- 12.00 Uhr: Seminarschluß

!! Anmeldung bis spätestens 10. März 1989 bei:
Tampereen yliopisto, kielikeskus (I. Karjalainen), P1 607, 33101 Tampere
puh: 931 - 156460 (Irma Karjalainen)

Dr. Karin Herrmann ist als Fachreferentin mit zuständig für Planung, Entwicklung und Organisation der "Prüfung Wirtschaftsdeutsch", die im Frühjahr '89 erstmals auch in Finnland durchgeführt wird. Frau Herrmann wird die Prüfung in ihren einzelnen Teilen vorstellen, über erste Erfahrungen mit dieser Prüfung in anderen europäischen Ländern berichten und Hinweise zu Unterrichtsgestaltung und geeignetem Lehrmaterial für Vorbereitungskurse geben. Innerhalb der AG 1 sollen schließlich aktuelle Lesetexte aus dem Wirtschaftsbereich nach Maßgaben der "Prüfung Wirtschaftsdeutsch" didaktisch-methodisch aufbereitet werden.

Frau Herrmann hat sich u.a. intensiv mit der Entwicklung von Lesekursen beschäftigt; zuletzt ist von ihr ein 'Lesekurs für Historiker' erschienen.

Dr. Margret Selting wird über Erfahrungen und Ergebnisse im Rahmen ihrer konversationsanalytischen Forschung zu Verständigungsproblemen in mündlicher (Fach-) Kommunikation berichten. Vorgestellt werden sowohl theoretische Bezugsrahmen als auch einzelne empirische Befunde, insbesondere zu üblichen Verfahren der Verständigungssicherung in fachexterner Kommunikation (Fachmann - Laie). Die AG 2 bietet die Gelegenheit, anhand von authentischen Tonbandaufnahmen die Relevanz der Forschungsergebnisse für den Fachsprachenunterricht im Detail zu prüfen. Angestrebt werden dabei konkrete methodische Aufschlüsse für Stundenentwürfe bzw. einschlägige Unterrichtsmodelle.

Frau Selting ist dem Fachpublikum durch ihre zahlreichen Beiträge in internationalen Fachzeitschriften bekannt; 1987 erschien ihre vielbeachtete Studie "Verständigungsprobleme. Eine empirische Analyse am Beispiel der Bürger-Verwaltungs-Kommunikation".

FL Liisa Tiittula und Ewald Reuter berichten als Mitglieder des Forschungsprojektes 'Deutsch-finnische Kulturunterschiede in der Fachkommunikation' über die Ergebnisse einer Umfrage unter den ca. 900 Mitgliedsfirmen der Deutsch-Finnischen Handelskammer in Helsinki. Berichtet wird ferner über Erfahrungen anlässlich einer Feldforschung bei finnischen und deutschen Firmen im Hamburg-Lübecker Raum im Jan. 1989. Im Rahmen der AG 3 werden einzelne Auffälligkeiten der fachlichen Gesprächsführung am Beispiel einer deutschsprachigen Verhandlung (authent. Videoaufnahme) verdeutlicht und ihre Berücksichtigung im Fachsprachenunterricht diskutiert.

In deutschsprachigen Fachkreisen ist Liisa Tiittula vor allem durch ihre 1987 erschienene Arbeit "Wie kommt man zu Wort? Zum Sprecherwechsel im Finnischen unter fremdsprachendidaktischer Fragestellung" bekannt geworden. Mit "Produktvorführungen" hat Ewald Reuter 1988 erstmals ein ausgesprochen fachkommunikatives Lehrwerk für den Bereich des mündlichen Fachsprachenunterrichts vorgelegt.

XVI KIELITIEEEN PÄIVÄT

Kuudennettoista kielitieteen päivät järjestetään Jyväskylän yliopistossa **21.-22. huhtikuuta 1989**. Järjestäjät toivovat niin varttuneiden kuin uransa alkutaipaleella olevien tutkijoiden runsasta osanottoa.

Päivien ohjelmasta ja tieteellisestä sisällöstä vastaa järjestelytoimikunta, johon kuuluvat apulaisprofessori Liisa Lautamatti, professori Jaakko Lehtonen, apulaisprofessori Paavo Pulkkinen (pj.), professori Matti Rahkonen ja koulutuspäällikkö Anne Räsänen. Käytännön järjestelyistä vastaa täydennyskoulutuskeskus.

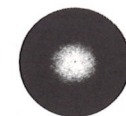
Esitelmää, joiden toivottu kesto aika on noin 20 minuuttia, voidaan pitää kielitieteen eri lohkoilta. Esitelmöijää pyydetään ilmoittautumaan ja samalla toimittamaan referaatin esitelmästä **20.2.1989 mennessä** osoitteella:

Jyväskylän yliopisto
Täydennyskoulutuskeskus/Salme Vaaraniemi
Seminaarinkatu 15
40100 JYVÄSKYLÄ
puh. (941) 292 894

Referaatin suositeltava pituus on 1-2 liuskaa.

Kielitieteen päivien ohjelma majoitustietoineen lähetetään yliopistojen ja korkeakoulujen kielten ja kielitieteen laitoksille viikolla 10.

Tervetuloa Jyväskylään!

University of Jyväskylä

Seminaarinkatu 15
40100 Jyväskylä
puh. (941) 292 833
telefax (941) 291 799

Continuing Education Centre
Seminaarinkatu 15
SF-40100 Jyväskylä
Finland
tel. + 358 41 292 833
fax + 358 41 291 799

INBJUDAN TILL SEMINARIET "SVENSKA SOM FACKSPRÅK PÅ HÖGSKOLENIVÅ"
PÅ HANAHOLMENS KULTURCENTRUM 8-9.4.1989

Den 8-9.4.1989 arrangeras på Hanaholmens kulturcentrum ett seminarium kring temat "Svenska som fackspråk på högskolenivå". Seminariet riktas till lärare i svenska vid högskolorna (språkcentrer och nordiska institutioner) i Finland och Sverige.

Arrangörer	Nordiska språk- och informationscentret i samarbete med Högskolornas språkcentral (Jyväskylä universitet), Hanaholmens kulturcentrum, Kulturfonden för Sverige och Finland, Svenska institutet och Sveriges Ambassad.
Plats	Hanaholmens kulturcentrum
Tid	8-9.4.1989
Målgrupp	Lärare i nordiska språk, främst i svenska vid högskolornas språkcentrer, nordiska institutioner och handelshögskolor samt riks-svenska lärare som undervisar kvalificerade utländska studenter.
Deltagarantal	80 (50 med logi)
Målsättning	Att diskutera fackspråkens utveckling och de nya tendenserna i svenska ur fackspråklig synvinkel.
Seminarieavgift	Seminarium (inkl. helpension i dubbelrum FIM 400 Seminarium (inkl. måltider) FIM 300
Ansökan	På särskild blankett (bilaga). Kan rekvideras från Nordiska språk- och informationscentret, Hagnäsgatan 2, 00530 Helsingfors (tel 90 706 2407 eller 706 2403). Anmälan skall vara centret tillhanda senast den 1.3.1989.
Antagning	Seminarieplatserna fylls i den ordning som anmälningarna kommer in. Besked om antagning sänds ut vecka 11.
Ytterligare information	Gunvor Flodell, Nordiska språk- och informationscentret (90-706 2403), Sari Toropainen, Nordiska språk- och informationscentret (90-706 2407).
	Högskolornas språkcentral, Jyväskylä universitet: Tuija Nikko (941-292 880).

SEMINARIUM "SVENSKA SOM FACKSPRÅK PÅ HÖGSKOLENIVÅ"
Hanaholmens kulturcentrum den 8-9 april 1989
P R E L I M I N Ä R T P R O G R A M

<u>Lördag 8.4</u>		
11.00 - 11.30	Seminariet öppnas	Tuija Nikko Högskolornas språkcentral
11.30 - 12.45	Fackspråken i tid och rum, förr och nu Diskussion	Christer Lauren Vasa högskola
13.00 - 14.00	L U N C H	
14.00 - 15.00	Nya tendenser i svenska språket	Catharina Grünbaum Dagens Nyheter
15.00 - 15.45	Kommentarer ur finlands- svensk synvinkel Diskussion	Mikael Reuter Svenska språkbyrån
16.00 - 16.30	K A F F E	
16.30 - 18.00	Kulturkontraster Finland - Sverige och övriga Norden	Åke Daun Stockholms uni- versitet
20.00	M I D D A G	
22.00	Film: med introduktion	Thomas Henrikson Sveriges Ambassad
<u>Söndag 9.4</u>		
07.00 - 09.00	Morgonsimning och F R U K O S T	
09.00 - 10.15	Presentation av fack- språksprojektet i Uppsala	Britt-Louise Gunnarsson Uppsala universitet
10.30 - 11.00	Diskussion K A F F E	
11.00 - 12.15	Om terminologi-integra- tionsproblematiken Finland-Norden-EG	Anna-Lena Bucher Tekniska nomenkla- turcentralen (TNC)
12.15 - 12.45	Kommentarer ur finländsk synvinkel Diskussion	Heidi Suonuuti Centralen för tek- nisk terminologi (TSK)
13.00 - 14.00	L U N C H	
14.00 - 15.15	Fackspråk ur praktisk synvinkel	Stig Nilsson Högskolan i Kalmar
15.30	Slutdiskussion Avskedskaffe	

CAL89

International Symposium on Computer Assisted Learning

In conjunction with Pergamon Press plc who will publish selected papers in the International Journal "Computers & Education" and supported by the Commission of the European Communities under the SPRINT Programme

REGISTRATION FORM and CONFERENCE INFORMATION

This conference will provide an international forum for the exchange of ideas and discussion with leading experts on the latest developments in the area of Computer Assisted Learning. The main themes supported by keynote speakers will be:

- Developments and Research in Computer Assisted Learning
- Use of Hypermedia in Learning
- Simulation and Modelling
- Learning and Cognition
- Case Studies of CAL in specific subject areas
- Training the Teacher to-use CAL
- The role of Artificial Intelligence in CAL
- The Human-Machine Interface to support CAL
- Policy and Practice of CAL
- Multimedia

The Conference will provide invited lectures, paper presentations by delegates, workshop sessions, exhibitions of delegates' work as well as a commercial exhibition. Informal round table discussions together with a social programme have been arranged.

BOOKING OPTIONS

The conference is residential for the period Tuesday 11 to Friday 14 April with campus accommodation in student Courts of Residence. There is a non-residential option available for local delegates. A limited amount of campus accommodation is available for the nights of Monday 10 and Friday 14 April. Accommodation is also available in local hotels and information will be sent upon request.

EARLY BOOKING OPTION

CAL89 is strictly limited to 350 delegates so that early booking and payment is essential. Reduced fees, as indicated below, are offered if payment is received before Tuesday 31 January 1989.

FEES (Reduced fees are shown in parenthesis)

Residential £200 (£180)
Conference fee includes Abstracts and the Proceedings published by Pergamon Press. All meals/refreshments from Lunch, Tuesday 11 April to Lunch, Friday 14 April including Conference Banquet. Residence for nights of 11,12,13 April.

Non-Residential £172 (£155)
Conference fee includes Abstracts and the Proceedings published by Pergamon Press. All meals/refreshments from Lunch, Tuesday 11 April to Lunch, Friday 14 April including Conference Banquet.

Extra Accommodation (per night) £22 (£20)
Dinner, Bed & Breakfast for the nights of Monday 10 and/or Friday 14 April.

Accompanying Persons £90 (£80)
Dinner, Bed & Breakfast for the nights of 11,12,13 April and attendance at the Banquet; subject to availability.

All fees are VAT exempt. Please complete the registration form and return with the appropriate remittance payable to **UNIVERSITY of SURREY** (in £ sterling) to:

Continuing Education Office, Senate House
University of Surrey, Guildford
Surrey, GU2 5XH, UK

Tel: 0483 509373
Fax: 0483 300803
Telex: 589331 UNIVSY

CLOSING DATE/CANCELLATIONS

The latest date for registration is 10 March 1989. Delegates who notify us of a cancellation in writing before that date will receive a refund less £20. Refunds cannot be made after the closing date.

HyperCard and Interactive Technologies

An Advanced Workshop Organised by
Apple Computer UK Ltd

A workshop to explore the potential of interactive multimedia in education is being arranged by Apple Computer UK Ltd, at no additional cost, to take place at the University of Surrey on Friday 14 April 1989 from 1430-1630. For further information and an application form please apply directly to:

Sue Clacher
Apple Computer UK Ltd
Hemel Hempstead
Herts HP2 7QH
UK

Tel: 0442 60244, Fax: 0442 211021, Telex: 825834 APPLUK

Apple will provide a buffet supper for delegates taking part in the workshop.

Note: If accommodation is required by any CAL89 delegate on 14 April, please ensure that the Booking Form is completed correctly.

KARL MARX UNIVERSITY LEIPZIG

Foreign Language Centre

Leipzig, July 24 - 28, 1989

LSP TEXT ANALYSIS

- Linguistic Criteria, Approaches, Application -
International Course for Theorists and Practitioners,
Teachers and Learners in Communication for Special Purposes

In connection with the Seventh European Symposium on Languages for Specific Purposes held in Budapest, August 1989, and for further elaboration on comprehension of texts in subject-specific communication, the Foreign Language Centre of Karl Marx University, Leipzig, offers an international LSP course on the general theme

LSP Text Analysis

- Linguistic Criteria, Approaches, Application -

The Course is intended for LSP teachers of various target groups, for LSP translators, advanced students of English, German, Swedish, Russian and French, and of non-philological subjects, for linguists specializing in LSP research and for post-graduate students intending to embark on LSP subjects starting with text analysis.

The course programme will include lectures, seminars, consultations and an exhibition of publications and research material on various LSP subjects. The participants will have the opportunity to discuss their own linguistic findings on LSP texts and the design and methods of their research projects or teaching materials. The working languages will be English, German, Swedish, Russian and French.

Topics of lectures and seminars:

- Concept and definition of LSP text
- LSP text forms and text form variants (genres and sub-genres)
- Different approaches to a typology of LSP texts.

- Methods of LSP text analysis
- Corpus selection and range of samples
- Linguistic criteria applied to text analysis
- "Cumulative" text analysis
- An integrated approach to LSP text analysis based on text linguistics, sociolinguistics and stylistics
- A combination of text-external and text-internal features in the matrix of a "textogramme"
- Contrastive aspects of LSP text analysis
- Application of LSP text analysis to foreign language teaching and learning for different target groups and proficiency levels
- Macrostructure and disposition signals of LSP texts
- Metacommunicative strategies etc.

People wishing to take part are requested to send their advance application to the organizers on the form attached, by November 30, 1988. Suggestions for designing the course programme according to special requirements would be appreciated for an efficient preparation of the course.

Prof. Dr. sc. phil. Rosemarie Gläser
Course Leader

Prof. Dr. sc. phil. Werner Reinecke
Director of the Foreign Language Centre

June 1988

Information for applicants:

1. The day of arrival will be July 23, 1989; the day of departure July 29, 1989. Individual arrangements, however, are possible.
2. The fees for the course will be 815.- DM, for students 385.- DM.
Included in the sum are:
 - accomodation from July 23 - 29, 1989, in a students' hall of residence of the University,
 - meals (breakfast, lunch, supper) from July 24 to July 28, and breakfast for July 29, 1989,
 - participation in the course programme,
 - individual consultations,
 - study material,
 - visit to a concert or a museum,
 - a whole-day excursion to Dresden,
 - services of the organization bureau.
3. Interested people are requested to send their applications on the form enclosed to the organizers by November 30, 1988, to the following address:

Karl Marx University Leipzig
Sektion Fremdsprachen
Karl-Marx-Platz 9
DDR - Leipzig 7010

СЕДЬМОЙ МЕЖДУНАРОДНЫЙ КОНГРЕСС ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ
РУССКОГО ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ

Советский организационный комитет VII Конгресса МАПРЯЛ имеет честь сообщить, что с 10 по 17 августа 1990 года в столице Союза Советских Социалистических Республик - Москве состоится VII Международный конгресс преподавателей русского языка и литературы. Для участия в Конгрессе приглашаются специалисты по русскому языку и литературе - преподаватели высших, средних и основных школ, лингвисты, литературоведы, психологи, социологи, методисты, переводчики и др. Рабочий язык Конгресса - русский.

Тема Конгресса:

РУССКИЙ ЯЗЫК И ЛИТЕРАТУРА В ОБЩЕНИИ НАРОДОВ МИРА.
ПРОБЛЕМЫ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ И ПРЕПОДАВАНИЯ.

Секции:

1. Функционирование русского языка как средства международного общения
2. Лингвистическое описание русского языка в учебных целях
3. Методика обучения русскому языку на современном этапе
4. Русская и советская литература в контексте мировой культуры
5. Русская литература и культура в преподавании русского языка
6. Профессиональная подготовка учителя русского языка в системе непрерывного образования
7. Средства массовой информации и ТСО в обучении русскому языку и литературе

Круглые столы:

1. Книги и журналы на службе русского языка
2. Кино, телевидение и радио в распространении русского языка
3. Русский язык в семье и в детских учреждениях
4. Из ежедневной практики учителей

Научная программа Конгресса предусматривает пленарные и секционные доклады, выступления в прениях, сообщения на научных семинарах, демонстрацию аудиовизуальных материалов и технических средств обучения. Исполнительный совет МАПРЯЛ поощряет коллективные доклады специалистов из одной или нескольких стран.

Работа на Конгрессе дифференцирована:

1. Участие без присылки тезисов.
2. Выступление с сообщением.
3. Выступление с докладом.

Все участники Конгресса должны прислать заявки. Резюме сообщений (не больше 1 стр.), тезисы докладов (не больше 2 стр.) и заявки принимаются до 1 апреля 1989 года по адресу:

СССР, 117485, г.Москва,
улица Волгина, д.6
Секретариат МАПРЯЛ

Телефон для справок: 330-89-92

SECOND CIRCULAR
INTERNATIONAL CONFERENCE

ON

C A L L

- computer-assisted language learning -

ROSTOCK, GDR

15 - 17 NOVEMBER, 1989

Chair: Professor Edith Buchholz

Organiser: Hermann Gall

Address: Wilhelm Pieck University Rostock
Angewandte Sprachwissenschaft
- CALL -
Richard Wagner St. 6
ROSTOCK
2 5 0 0
G D R

TIME AND PLACE OF CONFERENCE

We are happy to report a great interest in our CALL conference. So far, experts from countries such as Bulgaria, Czechoslovakia, the FRG, Hungary, Poland, the UK, the USA, the USSR and Yugoslavia have offered to contribute papers to the conference. The echo in the GDR has been equally strong. However, this has caused us problems with accommodation, and therefore we have had to postpone the conference to a time after the holiday season.

The dates will now be

15 to 17 November, 1989

The venue is Rostock - Warnemünde.

The scientific programme will start on 15 November 10.00 o'clock and finish on 17 November 12.30.

A welcoming reception will be given on Wednesday, November 15, in the Kurhaus Warnemünde. An excursion to Güstrow (incl. Barlach Museum) or Schwerin (incl. Castle) is offered on the 17th.

We hope that you will be able to attend and ask you to return the registration form included by January 31, 1989.

PAPERS AND PUBLICATION

Papers are invited in all fields of computer-assisted language learning and teaching, e.g.:

1. applied linguistics and the microcomputer - theoretical aspects
2. the place of the computer in the process of language acquisition/learning
3. innovative teaching methods and learning strategies required in computer application
4. psychological aspects of CALL
5. types of CALL programs

Speaking time: 30 min. plenary session, 15 min. sections

Conference languages: English and German

ABSTRACTS

Authors should submit 3 copies of an extended abstract not exceeding 3 pages (1 1/2 line spacing) and a page giving the title of the paper, the name(s) of the author(s), complete address and a 5-line summary.

Abstracts (in English or German) must be received not later than January 31, 1989.

It is intended that papers from the conference will be published. Those handed in in camera-readable quality (no needle-printer, please) by May 31, 1989 will be available at the beginning of the conference, those delivered by December 31, 1989 will be published in the Scientific Journal of the University in 1990. The format required is 17 cm by 25 cm (text corpus), 1 1/2 line spacing.

DEMONSTRATION

Technical facilities will be available for demonstration both at the Conference plenary sessions and in a laboratory. If you have something to demonstrate, get in touch with us and let us know what your needs will be.

CONFERENCE FEES

The conference fee is US\$ 95,- or 175,- DM (will be \$105 or 200,- DM at the conference).

Please pay the conference fee in advance under the code word CALL to Staatsbank der DDR, Filiale Rostock, Ko.-Nr.: 1171-20-127122 Kodierung: 705 51221 825. In case of cancellation the fees will be refunded (75% before May 31, 1989; 50% before July 31, 1989) minus remittance charges. For cancellations after September 31, 1989, the fee cannot be refunded; in this case, all conference materials will be sent to the cancelling person.

3rd CIRCULAR

The 3rd Circular will be sent out in July 1989 to those who have sent in the registration form by January 31, 1989.

INTERNATIONALE SOMMERKURSE 1989

der Pädagogischen Hochschule
„Dr. Theodor Neubauer“
Erfurt/Mühlhausen

Julikurs 4. 7. - 25. 7. 1989

Augustkurs 1. 8. - 22. 8. 1989

KURS-ÜBERSICHT

Das Kursprogramm setzt sich zusammen aus Veranstaltungen für alle Kursteilnehmer und aus Veranstaltungen für die Teilnehmer der einzelnen Spezialprogramme.

An Spezialprogrammen (SP) werden angeboten:

- SP 1: Deutsche Gegenwartssprache
- SP 2: Literatur der DDR
- SP 3: Praktische Phonetik
- SP 4: Gesellschaftliches Leben in der DDR

Jeder Teilnehmer entscheidet sich vor Kursbeginn für ein Spezialprogramm. Der Besuch besonders interessierender Veranstaltungen eines anderen Spezialprogrammes ist möglich.

VERANSTALTUNGEN FÜR ALLE KURSTEILNEHMER

Vorträge:

- Die DDR – Entwicklung und Perspektive
- Ziel und Inhalt des Bildungssystems der DDR
- Die Ausbildung und Weiterbildung sozialistischer Lehrer und Erzieher
- Entwicklungstendenzen der DDR-Literatur
- Entwicklungstendenzen der deutschen Gegenwartssprache
- Zur Pflege volksverbundener Traditionen in der DDR
- Zur Entwicklung der bildenden Kunst in der DDR

Lichtbildervorträge:

- Die Stätten der deutschen Klassik in Weimar
- Eisenach und die Wartburg

Der zeitliche Ablauf sieht vor:

Julikurs:	Anreisetag	4. Juli 1989
	Kurseröffnung	5. Juli 1989
	Abschlußveranstaltung	24. Juli 1989
	Abreise	25. Juli 1989
Augustkurs:	Anreisetag	1. August 1989
	Kurseröffnung	2. August 1989
	Abschlußveranstaltung	21. August 1989
	Abreise	22. August 1989

ANMELDESCHLUSS: 30. März 1989

Die Pädagogische Hochschule „Dr. Theodor Neubauer“ Erfurt/Mühlhausen ist jederzeit bereit, nähere Auskünfte über die Kurse zu geben.

Unsere Anschrift

Pädagogische Hochschule
„Dr. Theodor Neubauer“
Abteilung Ausländerstudium
Nordhäuser Straße 63 / PSF 848
Erfurt
DDR - 5010

Fakultative Seminare:

- Linguistische Textinterpretation
- Produktive Wortbildungstypen im heutigen Deutsch
- Valenz im Deutschunterricht für Ausländer
- Zur Antike-Rezeption in der DDR-Literatur
- Lyrik in unseren Tagen

Exkursionen:

- Rundgang durch das alte und neue Erfurt
- Studienfahrt in die Klassikerstadt Weimar
- Besuch der Mahn- und Gedenkstätte Buchenwald
- Fahrt nach Eisenach mit Besuch des Bachhauses und der Wartburg

ORGANISATORISCHE HINWEISE

Die Bezahlung der Kursgebühren (einschließlich Verpflegung, Unterkunft und Exkursionen) ist in konvertierbarer Währung im Gegenwert von 550,- Mark vorzunehmen. Zu den Kursgebühren wird eine Einschreibgebühr im Gegenwert von 30,- Mark erhoben. Bis zum Anmeldeschluß sind Einschreibgebühr sowie 100,- Mark als Anzahlung zu den Kursgebühren über die Deutsche Außenhandelsbank, Aktiengesellschaft, Unter den Linden 24/30, DDR - 1080 Berlin, zugunsten unseres Kontos Nummer 4221-27-125112, Valutaplanträger 507 017, Devisenkennzahl 8007 bei der Staatsbank der DDR, Kreisfiliale Erfurt, DDR - 5010 Erfurt zu überweisen. Bei Rücktritt von der Anmeldung bzw. bei Nichtanreise zum Kurs wird dieser Betrag nicht zurückerstattet. Eine Kopie des Einzahlungsbeleges ist zusammen mit der Teilnahmeerklärung an die Kursleitung zu senden. Der verbleibende Anteil der Kursgebühren ist bis Kursbeginn zu überweisen und der Kursleitung durch Bankbeleg nachzuweisen bzw. in Erfurt zu bezahlen.

Über Sonderregelungen, die auf der Grundlage zwischenstaatlicher Festlegungen bzw. Vereinbarungen zwischen den Freundschaftsgesellschaften beider Länder Anwendung finden, erteilen die Botschaft der DDR bzw. die Freundschaftsgesellschaft in Ihrem Land nähere Auskünfte.

Die Kosten für die Reise nach Erfurt und zurück tragen die Teilnehmer selbst.

Die Anmeldung zum Kurs ist an die Pädagogische Hochschule Erfurt oder an die Botschaft bzw. an die Freundschaftsgesellschaft in Ihrem Land zu richten.

Die Kursteilnehmer werden in Zwei-Bett-Zimmern im Wohnheim VII der Pädagogischen Hochschule in Erfurt (Straße der Völkerfreundschaft 32) untergebracht und in der Mensa der Hochschule verpflegt. Sie erreichen das Wohnheim VII mit der Straßenbahn Richtung Straße der Völkerfreundschaft (Endstation).

TUTKIJA-APURAHAT NEUVOSTOLIITTOON LUKUVUODEKSI 1989/90

Opetusministeriö julistaa haettavaksi mm. seuraavat Neuvostoliiton valtion apurahat suomalaisille opettajille ja tutkijoille:

5 apurahaa korkeakoulun loppututkinnon suorittaneille asiantuntijoille tai tutkijoille tieteellistä työtä varten, korkeintaan kahdeksi vuodeksi;

5 apurahaa korkeakoulun loppututkinnon suorittaneille asiantuntijoille tai tutkijoille tieteellistä työtä varten, korkeintaan kolmeksi kuukaudeksi;

3 apurahaa korkeakoulun loppututkinnon suorittaneille tutkijoille jatkokoulutusta (aspirantuuria) varten korkeintaan kolmeksi vuodeksi.

Tutkija-apurahoja hakevilta edellytetään tutkimussuunnitelman (suomeksi ja venäjäksi) liittämistä hakemukseen, sekä arviota apurahan turvin Neuvostoliitossa suoritettavan tutkimustyön merkityksestä oman tutkimuksen kannalta. Apuraha koskee SNTL:n korkeakoulu- ja keskiasteen erityiskoulutuksen ministeriön alaisia oppilaitoksia.

Hakijoilta edellytetään sellaista venäjän kielen taitoa (jäljennös opintokirjasta tai muu todistus), joka mahdollistaa suunniteltujen opintojen harjoittamisen. Tutkijalta edellytetään sellaista venäjän kielen taitoa, että hän pystyy vaivattomasti käyttämään venäjänkielistä lähdemateriaalia.

SNTL:n ja Suomen välisen yhteistyöstä kulttuurin, tieteen ja opetuksen alalla vuosina 1988-1993 solmitun ohjelman mukaisesti ministeriö myöntää Suomen kansalaisille kuukausistipendin suuruudeltaan:

- 100 ruplaa jatko-opiskelijoille (aspiranteille)
- 200 ruplaa korkeakoulun loppututkinnon suorittaneille asiantuntijoille, jotka saapuvat SNTL:oon tieteellistä työtä varten
- 250 ruplaa asiantuntijoille, joilla on vähintään Neuvostoliitossa myönnettävää tieteiden kandidaattia vastaava oppiarvo

Hakulomakkeita saa yliopistojen ja korkeakoulujen neuvontatoimistoista sekä Neuvostoliittoinstituutista, Armfeltintie 10, 00150 Helsinki, puh. 90-651 166.

Tarkempia tietoja apurahoista antavat Neuvostoliittoinstituutista Caterina Cande ja Seppo Lallukka.

Hakemukset on toimitettava Neuvostoliittoinstituuttiin 20.1.1989 mennessä, jolloin hakuaika päättyy.

ENGLISH SUMMARY

Sirkka Laihiala-Kankainen from the LCFU reports on a conference arranged in Helsinki, 24. - 26.11.1988, by the Finnish Educational Society and the Department of Education of the University of Helsinki. The general theme of the conference was "Qualification Today" which covered the following subthemes: Teacher training today, Burn-out in the educational situation, and Adult education and the psychological theory of activity. Vocational training and adult education played a prominent role in this year's conference, and they were also dealt with by the two visiting lecturers, Michael Young and Peter Jarvis. Eight research seminars for post-graduate students and researchers were held concurrently with the conference. The talks given at the conference will be published in the Finnish Journal of Education, Kasvatus.

Elisabeth Törnudd-Jalovaara from the Helsinki School of Economics and Business Administration reports on the visit of the Swedish teachers' audiovisual group to Stockholm, 4. - 7.12.1988. The group consists of five language centre teachers and a representative of the LCFU, and the purpose of their visit was to find audio and video material suitable for language centre Swedish teaching. The group visited Arkivet för ljud och bild, Utbildningsradion, and Näringslivets Förlagsdistribution AB; the last mentioned also distributes video programmes produced in the U.S.A. and England, as well as computer programmes, books and educational films, mainly for staff training purposes.

Helinä Koivisto from the language centre of Tampere University discusses her educational visit to Hungary, 17. - 29.10.1988, which was supported by a grant from the Ministry of Education. The purpose of her visit was to get acquainted with the methods of and materials for teaching Hungarian for foreigners. She attended language lessons both at the University of Budapest and at the Nemzetközi Előképző Intézet which prepares foreign students for Hungarian Universities. An interesting detail in

their teaching was the emphasis given to pronunciation which was taught by a phonetics teacher and supported by a speech therapist. Ms Koivisto was also able to attend the training of students specializing in the teaching of Hungarian for foreigners.

ILMOITTAUTUMISLOMAKE
REGISTRATION FORM

Ilmoittaudun Helsingissä järjestettävälle kielikeskuspäiville
21. - 22.4.1989.

I wish to participate in the conference for language centre
teachers in Helsinki, 21. - 22.4.1989.

Nimi/Name: _____

Osoite/Address: _____

Kielikeskus/Language centre: _____

Opetuskieli/Language taught: _____

TUTKIMUSSEMINAARI KONNEVEDELLÄ 10.-11.3.1989

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

Palautettava 17.2.1989 mennessä Korkeakoulujen kielikeskukseen.

Nimi: _____

Osoite: _____

Kielikeskus: _____

Puhelin: _____

(Suunniteltu) tutkimuksen aihe: _____

Ryhmätöivomus: _____

NORDISKA SPRÅK- OCH INFORMATIONSCENTRET
 Hagnäsgatan 2
 00530 Helsingfors

A N M Ä L A N

Jag anmäler mig till seminariet "SVENSKA SOM FACKSPRÅK PÅ
 HÖGSKOLENIVA" på Hanaholmens kulturcentrum den 8-9.4.1989.

☐	Helpension i dubbelrum	FIM 400
☐	Konferens (inkl. måltider)	FIM 300

Namn-teckning.....
 Namnförtydligande.....
 Yrkesbeteckning.....
 Bostadsadress.....
 Postnummer/ort.....
 Arbetsplats.....
 Arbetsplatsadress.....
 Postnummer/ort.....
 Telefon (ange även riktnummer) bostaden.....
 arbetet.....
 Jag önskar dela rum med.....

Anmälan insänds till Nordiska språk- och informationscentret,
 Hagnäsgatan 2, 00530 Helsingfors senast den 1 mars 1989.

Platserna reserveras i den ordning anmälningarna kommer in.
 Efter besked om antagning till seminariet ber vi vänligen
 erlægga seminarieavgiften på centrets postgiro nr 1550 09-6.

REGISTRATION FORM

Please complete in capital letters

Title:
First Name (for Lapel Badge):
Surname:
Organisation:
Address:
Postcode:
Telephone/Fax:
Name of Accompanying Person (if applicable):

The reduced fees shown in parenthesis are only applicable if payment is received before **Tuesday 31 January 1989**. All fees are VAT exempt.

Residential	£200(£180)	
Non-Residential	£172(£155)	
Extra Accommodation	£22 (£20)	
Monday 10 April		
Friday 11 April		
Please supply Hotel Information	✓	
Accompanying Person	£90 (£80)	
Total		
Remittance enclosed/Official Invoice required (Delete as appropriate)		

If you have special requirements, please see overleaf.

Special Requirements (eg Dietary):

This registration form should be returned with the appropriate remittance to:

Continuing Education Office, Senate House
University of Surrey, Guildford
Surrey, GU2 5XH, UK

Tel: 0483 509373
Fax: 0483 300803
Telex: 589331 UNIVSY

Cheques made payable in £ sterling to:
UNIVERSITY of SURREY

LATEST DATE FOR REGISTRATION:
FRIDAY 10 MARCH 1989

Karl-Marx-Universität Leipzig Karl Marx University Leipzig
 Sektion Fremdsprachen Foreign Language Centre

FACHTEXTANALYSE

- Linguistische Kriterien, Methoden, Anwendung -

LSP TEXT ANALYSIS

- Linguistic Criteria, Approaches, Application -

Familienname Geburtsname
 Surname Maiden name

Vorname
 First name

männlich weiblich
 male female
 (Nichtzutreffendes bitte streichen/
 please delete where not applicable)

Geburtsdatum und -ort
 Date and place of birth

Akademischer Grad/ausgeübte Tätigkeit
 Academic degree/present occupation

Privatadresse
 Home address

Straße, Hausnummer
 Street, No

Postleitzahl, Wohnort
 Post code, place of residence

Land
 Country

Dienstadresse
 Official address

Institution

Straße, Hausnummer
 Street, No

Postleitzahl, Ort
 Post code, place

Nummer des PASSES und Ausstellungsbehörde
 Number of passport and issued by
 Staatsangehörigkeit
 Citizenship

Adresse (an welche das 2. Rundschreiben gesendet werden soll)
 Address (to which the second circular should be sent)

privat dienstlich
 private official

(Nichtzutreffendes bitte streichen/
 please delete where not applicable)

Anzahl der Begleitpersonen
 Number of accompanying persons

(Bitte ein zweites Formular mit den Personenangaben
 ausfüllen/please fill in a separate form)

Ich interessiere mich für die folgende Thematik:

und möchte einen Vortrag zu folgendem Thema (in folgender
 Sprache) halten:

I am interested in the following topic

and would like to speak on the following topic (in the
 following language):

Vorschläge für weitere Arbeitsthemen:
 Suggestions for other topics:

Datum/date

Unterschrift/signature

für Studenten: Unterschrift des
 Fachprofessors
 for students: Countersignature
 of the subject-professor

СЕДЬМОЙ
 МЕЖДУНАРОДНЫЙ
 КОНГРЕСС
 ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ
 РУССКОГО ЯЗЫКА
 И ЛИТЕРАТУРЫ

СССР
 117485
 Москва
 ул. Волгина, 6

Советский организационный
 комитет УП Конгресса МАПРЯЛ

БЛАНК ПРЕДВАРИТЕЛЬНОЙ РЕГИСТРАЦИИ

Просьба заполнить на русском языке
 печатными буквами или на машинке
 и выслать не позднее 1 апреля 1989 г.

1. Фамилия, имя и отчество (на русском и на родном языках)
2. Страна
3. Ученая степень, звание
4. Место работы
5. Должность
6. Адрес для корреспонденции (на родном языке)
7. Укажите интересующую Вас секцию (см. научную программу, нужное отметить):

Секции							Круглые столы			
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4

8. Какое участие в работе Конгресса (доклад, сообщение, выступление в прениях) Вы желаете принять (нужное подчеркнуть)

Дата

Подпись

International Conference CALL

R E G I S T R A T I O N F O R M

NAME: (last) (first) SEX:m/f

TITLE AND INSTITUTION:

BORN ON: IN:

MAILING ADDRESS:

NATIONALITY

BORDER CROSSING POINT:

ARRIVAL DATE: DEPARTURE DATE:

ACCOMMODATION REQUIRED:

Neptunhotel ...	Strandhotel ...	Warnowhotel ...
14/15 NOV.	15/16 NOV.	16/17 NOV.
.....
		17/18 NOV.
	

PASSPORT NO. (for entrance visa):

I would like to read a paper on:

Time required: min.

Facilities required:

Place and date:

Signature:

P A Y M E N T

I herewith inform that I payed the following sum into the account: Staatsbank der DDR, Filiale Rostock, Kto. Nr.:1171-20-127122, Kodierung 705 51221 825, code word CALL:

Conference fee: US\$.... / DM
Excursion for ... persons (\$ 20 each or 40 DM)
Total:

Name: Date: Signature:

INTERNATIONALE
SOMMERKURSE 1989

TEILNAHMEERKLÄRUNG

Bitte in Blockschrift oder
mit Schreibmaschine ausfüllen

Familienname (Herr, Frau, Fräulein): _____

Vorname: _____

Geburtsort, Geburtsdatum: _____

Staatsangehörigkeit: _____

Wohnanschrift: _____

Beruf: _____

Arbeitsstelle: _____

Gewünschtes Spezialprogramm
bitte ankreuzen!

SP 1	SP 2	SP 3	SP 4

Bisheriger Aufenthalt in der DDR: _____

Nummer des Passes und Ausstellungsbehörde: _____

Grenzübergangsstelle: _____

Polizeiliches Kennzeichen des Kraftfahrzeuges: _____

Besondere Wünsche: _____

Ort und Datum

Unterschrift

Bitte senden Sie bis 30. März 1989 diese Teilnahmeerklärung an die Pädagogische Hochschule
oder an die Botschaft der DDR bzw. Freundschaftsgesellschaft in Ihrem Land.

E I N L A D U N G

Wochenendseminar für Deutschlehrer
vom 17.-18. Februar 1989 im Goethe-Institut Tampere

Brigitte Reuter, Goethe-Institut Tampere, stellt vor

Das Land Nordrhein-Westfalen in seiner Vielfalt:

- größter europäischer Wirtschaftsraum
- eine der dichtbesiedeltsten Kulturlandschaften
- bevölkerungsreichstes Bundesland der BRD

Im Rahmen des Seminars soll das Bundesland NRW anhand von verschiedenen Materialien: Film/Video/Dias/Text etc. mit Hinweisen auf ihre Verwendung für den Unterricht vorgestellt werden. Des weiteren sollen in drei Arbeitsgruppen zu den folgenden Bereichen: Kultur, Politik und Wirtschaft Unterrichtsmaterialien erstellt werden. Zum Seminar gehört eine Lehrmittelausstellung. Teilnehmer erhalten umfangreiches Informationsmaterial.

Freitag:

- 16.00 Eröffnung, Vorstellung der Teilnehmer, Informationsstand NRW
- 17.00 - 18.00 "Zwischen Rhein und Weser: NRW - das Bundesland mit vielen Gesichtern"
- 18.00 - 18.30 Film: "Wenn der Wind sich dreht"
Chronik einer Arbeitslandschaft
- 18.30 - 19.30 Abendessen
- 19.30 - 21.00 Informationsaustausch, Videos, Materialbörse zum Thema

Samstag:

- 9.00 - 9.15 Einteilung der Arbeitsgruppen:
a) Kultur b) Politik c) Wirtschaft in NRW
- 9.15 - 10.30 Gruppenarbeit
- 10.30 - 11.00 Kaffee
- 11.00 - 12.30 Gruppenarbeit
- 12.30 - 13.30 Mittagessen
- 13.30 - 15.00 Vorstellung der Gruppenergebnisse
- 15.00 - 16.00 Kaffee und Auswertung/Kritik des Seminars.
- Hotel- und Verpflegungskosten können nicht übernommen werden.

Anmeldungen bis zum 15. Februar beim Goethe-Institut
Hämeenkatu 14 C, Tel. 228 982

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUKSEN JOHTOKUNTA 1.1.1988 - 31.12.1989

Varsinaiset jäsenet

Tuntiopettaja Raija Hämelin
Helsingin yliopiston kielikeskus

Johtaja Liisa Löfman
Tampereen yliopiston kielikeskus

Johtaja Hans Nordström
Abo Akademis Språktjänst

Ylitarkastaja Leena Pirilä
Opetusministeriö

Prof. Kari Sajavaara
Jyväskylän yliopisto
Englannin kielen laitos

Johtaja Pirkko Tainio
Tampereen teknillinen korkeakoulu

Apul.prof. Tapio Vaherva
Jyväskylän yliopisto
Kasvatustieteen laitos

Tutkija Helena Valtanen
Korkeakoulujen kielikeskus

Vt. johtaja Tuija Nikko
Korkeakoulujen kielikeskus

Sihteerit: Eila Pakkanen

Varajäsenet

Johtaja Marga Margelin
Joensuun yliopiston kielikeskus

Johtaja Birgitta Vehmas
Lapin korkeakoulun kielikeskus

Lehtori Ullamaija Fiilin
Helsingin yliopiston kielikeskus

Tiedesihteerit Leena Luhtanen
Opetusministeriö

Apul.prof. Raija Markkanen
Jyväskylän yliopisto
Englannin kielen laitos

Tuntiopettaja Heidi Kahanpää
Jyväskylän yliopiston kielikeskus

Apul.prof. Jorma Ekola
Jyväskylän yliopisto
Opettajankoulutuslaitos

Tutkija Markku Helin
Korkeakoulujen kielikeskus